

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2009 M. GRUODŽIO 16 D. NUTARIMO NR. 1725 „DĖL
VALSTYBĖS PARAMOS DAUGIABUČIAMS NAMAMS ATNAUJINTI (MODERNIZUOTI)
TEIKIMO IR DAUGIABUČIŲ NAMŲ ATNAUJINIMO (MODERNIZAVIMO) PROJEKTŲ
ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪROS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO IR DAUGIABUČIO NAMO
ATNAUJINIMO (MODERNIZAVIMO) PROJEKTUI ĮGYVENDINTI SKIRTO
KAUPIAMOJO ĮNAŠO IR (AR) KITŲ ĮMOKŲ DIDŽIAUSIOS MĖNESINĖS ĮMOKOS
NUSTATYMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP NR. 19-2205) (TAIS NR. 19-10410(2))**

2020-01-08 Nr.NV-74

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekto rengėjas turėtų pagrįsti Projekto 1.2 papunktyje (keičiamo nutarimo 2.5 papunktis) siūlomą nustatyti teisinį reguliavimą, taip pat jį įvertinti proporcingumo ir pagrįstumo aspektais. Pažymėtina, kad numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažymoje nurodoma, kad *siūloma skatinti paslaugų ir darbų atnaujinimo (modernizavimo) projektui parengti ir įgyvendinti pirkimus per VšĮ CPO LT, atliekančios centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas, elektronines pirkimų sistemas, nustatant tokiems pirkimams pirmumą*. Įvertinus siūlomo nustatyti teisinio reguliavimo motyvus, pažymėtina, kad jie ne visai atitinka siūlomą nustatyti teisinį reguliavimą, t. y. Projekto 1.2 papunktyje nustatoma privaloma elgesio taisyklės – be pasirinkimo ar skatinimo galimybės (formuojama privaloma elgesio taisyklė numatant kitą pirkimo būdą tik tada, kai pirmasis nepavyksta). Svarstytina, ar toks teisinis reguliavimas yra racionalus ir pagrįstas.

Atkreiptinas dėmesys, kad Vyriausybei pateiktas (ir Vyriausybės kanceliarijoje vertinamas Projektas) yra iš esmės pasikeitęs, t. y. teikiant derinti suinteresuotiems subjektams (institucijoms ir socialiniams partneriams) jis buvo pateiktas visai kitoks, todėl nelaikytina, kad naujos nuostatos su jais buvo suderintos ir jiems yra žinomos. Manytina, kad tuo atveju, kai projektai po derinimo pasikeičia iš esmės, turėtų būti atliekamas pakartotinis derinimas su suinteresuotais subjektais.

2. Projekto 1.2 papunkčio (keičiamo nutarimo 2.5 papunktis) paskutinysis sakinyss stokoja teisinio aiškumo, t. y. neaiški sakinio konstrukcija ir teisinio reguliavimo tikslas bei pagrindimas. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal CK 6.762 straipsnį *įgaliotinis turi teisę perduoti pavedimo vykdymą kitam asmeniui (perįgaliojimas) tik šio kodekso 2.145 straipsnio nustatytais atvejais ir tvarka*. CK 2.145 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *įgaliotinis turi pats atlikti tuos veiksmus, kuriuos atlikti jis*

įgaliotas. Jis gali perįgalioti juos atlikti kitą asmenį tik tuo atveju, kai jam tokią teisę suteikia gautasis įgaliojimas arba kai jis dėl susidariusių aplinkybių priverstas tai padaryti, kad apsaugotų įgaliotojo interesus. Perįgaliotas asmuo turi tokias pat teises ir pareigas kaip ir atstovas tiek atstovaujamajam, tiek ir tretiesiems asmenims, o šio straipsnio 2 dalyje - įgaliojimo, duodamo perįgaliojant, forma turi atitikti duoto įgaliojimo formą. Dėl nurodytos priežasties Projekte konstruojama formuluotė, kad dėl perįgaliojimo gali spręsti (sprendžia) asmuo, vykdomas projekto įgyvendinimo administravimo funkcija, neatitiktų nurodytų CK nuostatų. Siūlytina nurodytą formuluotę keisti arba jos atsisakyti (kadangi perįgaliojimo teisiniai santykiai yra sureglamentuoti CK).

3. Projekto 1.3 papunktis (keičiamo nutarimo 2.6 papunktis) turėtų būti tikslinamas įvertinus šiuos aspektus: pirma, teisės aktus leidžia ir tvarkas bei formas paprastai nustato atitinkamas ministras, o ne ministerija, antra, turėtų būti įvertinas tokio įgaliojimo – nustatyti formą – įstatyminis teisinis pagrindas, nesant jo – siūlytina tokio įgaliojimo (nuostatos) Projekte atsisakyti.

4. Projekto rengėjas turėtų įvertinti Projekto 2.1 papunktyje (keičiamo nutarimo 7 punktą) siūlomą nustatyti teisinį reguliavimą, t. y. turėtų pagrįsti, kodėl finansuotojas turėtų nustatyti formą daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų susirinkimo ar balsavimo raštu dėl lėšų projektui įgyvendinti skolinimosi protokolą, taip pat įvertinti, ar toks teisinis reguliavimas yra tinkamas (nepavaldžiam subjektui nustatant pareigą įgyvendinamuoju teisės aktu nustatyti atitinkamą dokumento formą).

5. Projekto rengėjas nei Projekto teikime, nei numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažymoje neatskleidė, kodėl Projekto 2.2 ir 2.3 papunkčiuose (keičiamo nutarimo 8 ir 9 punktai) yra trumpinami terminai ir kokią įtaką tai turės butų ir kitų patalpų savininkams ir Projekto administratoriui. Siūlytina šiais aspektais papildyti Projekto teikimą.

6. Projekto 2.4 papunktis (keičiamo nutarimo 14 punktą) turėtų būti įvertintas, ar jis atitinka teisėkūros reikalavimus, kadangi siūloma įgyvendinamuoju teisės aktu nustatyti pareigą nepavaldžiam (privačiam) subjektui savo interneto svetainėje skelbti tam tikrus duomenis. Siūlytina tokį teisinį reguliavimą pagrįsti įstatyminėmis nuostatomis arba jo atsisakyti.

7. Projekto 2.7 papunktyje (keičiamo nutarimo 24 punkte) siūlomas nustatyti teisinis reguliavimas diskutuotinas šiais aspektais:

7.1. nėra aišku, kodėl siekiama nustatyti, jog tam tikru atveju statybos rangos darbų priėmimo ir perdavimo aktas nevizuojamas ir grąžinamas Projekto administratoriui. Taip pat nėra aišku, kokias pasekmes toks nevizavimas sukels, taip pat kas bus daroma su atliktais darbais ir kaip bus vykdomas jų apmokėjimas (atsiskaitymas). Projekto rengėjas šiuo aspektu turėtų įvertinti siūlomą teisinį reguliavimą, prirėikus – jo atsisakyti.

7.2. Projekto rengėjo siūloma formuluotė „raštu teikia nurodymą Projekto administratoriui teikti pretenziją rangovui dėl statybos rangos darbų sutartyje numatytų netesybų“ yra abejotina teisinio reguliavimo aspektu, kadangi stokoja įstatyminio pagrindimo (pagrindo – duoti tokį nurodymą). Pažymėtina, kad nėra aiškus tokio nurodymo tikslas (ar tai reiškia, kad nedavus nurodymo Projekto administratorius neturės pareigos teikti pretenzijos), jeigu pagal sutartį ir taip tai turėtų būti daroma, taip pat šiuo atveju būtų neaiški Projekto administratoriaus atsakomybė, jeigu nebūtų įvykdytas toks nurodymas. Siūlytina įvertinti, ar toks teisinis reguliavimas yra būtinas (ir pagrįstas).

7.3. Projekto rengėjas turėtų įvertinti, ar įpareigojimas rangovui Projekto administratoriui pateikti dokumentą, kuriuo užtikrinamas garantinio laikotarpio prievolių vykdymas turi įstatyminį pagrindą. Pažymėtina, kad įpareigojimus (reikalavimus) ūkio subjektams gali nustatyti tik įstatymai.

8. Vertinant Projekto 3.1 papunkčio teisinį reguliavimą, nėra aišku, kodėl tokia taisyklė nustatoma, kadangi ir taip galioja principas, kad teisės aktuose nustatyti reikalavimai taikomi nuo teisės akto įsigaliojimo, todėl siūlytina jo atsisakyti. Tuo labiau, kad negalėtų nurodytas papunktis būti suprastas (aiškinquinas), kaip taikytinas ir esamiems (įvykusiems) teisiniams santykiams, nes tokia nuostata galėtų būti suprasta kaip galiojanti atgal ir pažeidžianti principą teisės *lex retro non agit* (lot. įstatymas, teisės aktas atgal negalioja).

Atitinkamai nėra aiškus Projekto 3.2 papunktis, .t y.nėra aišku, kodėl siekiama nustatyti, kad valstybės parama teikiama ir įsigaliojus Projektui, jeigu prikimai buvo vykdyti pagal tuo metu galiojančią tvarką (iš principo analogiška pastaba kaip ir dėl Projekto 3.1 papunkčio būtinumo ir pagrįstumo, siūlytina įvertinti, ar Projekto 3 punkto neturėtų būti atsisakyta).

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Eglė Izokaitytė

